

01.07.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU-AFRİKA

İsrail polisi Filistinli Bakanı gözaltına aldı... İsrail polisi, Filistin yönetimine bağlı Kudüs İşleri Bakanı Fadi el-Hedmi'yi evini basarak gözaltına aldı. Filistin resmi haber ajansı Wafa'nın haberine göre, İsrail polisi bu sabah Hedmi'nin evine düzenlediği baskınla bakanı gözaltına aldı. İsrail polisinin ayrıca evde arama yaptığı ve cep telefonlarına el koyduğu da kaydedildi. Olaya ilişkin İsrail polisinden henüz bir açıklama gelmedi.

Erbil'de Türkiye-IKBY Ticaret ve Yatırım Zirvesi... Irak'ın Erbil kentinde, Türkiye-Irak Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TİSİAD) ile Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) İhracat ve İthalatçılar Birliği tarafından ortaklaşa düzenlenen "1.Türkiye-Irak (IKBY) Ticaret ve Yatırım Zirvesi" gerçekleştirildi. Zirveye IKBY Hükümet Sözcüsü Sefin Dizayi, Erbil Valisi Nevzad Hadi, Türkiye'nin Erbil Başkonsolosu Hakan Karaçay, Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Kızıltan, TİSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Nevaf Kılıç ile Türkiye ve Irak'tan çok sayıda iş adamı katıldı.

Suriye muhalefetine bağlı Suriye Geçici Hükümeti'nin başına Türkiye'ye yakın kişi getirildi... Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu (SMDK) Başkanı Abdulrahman Mustafa, Suriyeli Muhaliflerin 2013 yılında kurduğu SMDK'ya bağlı Suriye Geçici Hükümeti'nin başına getirildi. SMDK Başkanlığına ise Enes Abde seçildi.

ABD, Katar'da ilk kez F-22 Raptor uçağı konuşlandırdı... ABD Merkez Kuvvetler (CENTCOM) Komutanlığının Katar'daki El-Udeyd Hava Üssü'ne F-22 Raptor tipi savaş uçaklarını konuşlandığı açıklandı. CENTCOM'dan yapılan açıklamaya göre, perşembe günü Udeyd Hava Üssü'ne F-22 Raptor tipi savaş uçakları gönderildi. Söz konusu savaş uçaklarının, ABD güçlerinin ve ABD Merkez Kuvvetler Komutanlığının sorumluluğundaki bölgelerde çıkarlarının korunması amacıyla Katar'da ilk defa konuşlandırıldığı kaydedildi.

Lübnan'da Mülteci Bakanı'nın Konvoyuna Saldırı 2 Ölü... Lübnan Mülteci İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Saleh El Garib'in konvoyuna silahlı saldırı düzenlendi. Dürzi lider Belid Canbolat'a destek verenlerin yaşadığı bölgede düzenlenen saldırıda bakanın iki yardımcısı hayatını kaybetti. Saleh El Garib, Canbolat'ın rakibi Dürzi Lübnan Demokrat Partisi Başkanı Talal Arslan'a yakınlığıyla biliniyor.

Barzani, 'IKBY Başkanı' sıfatıyla Bağdat'a ilk ziyaretini yaptı... Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) yeni başkanı Neçirvan Barzani IKBY Başkanı sıfatıyla başkent Bağdat'a ilk ziyaretini gerçekleştirerek Irak Cumhurbaşkanı Berhem Salih ile görüştü.

Libya Devlet Yüksek Konseyi: Hafter güçlerinin tehditleri Ankara'ya savaş ilanıdır... Libya Devlet Yüksek Konseyi, General Halife Hafter'e bağlı güçlerin Türkiye'ye yönelik tehditlerinin Ankara'ya savaş ilanı anlamına geldiğini bildirdi. Konseyden yapılan yazılı açıklamada, Hafter güçlerinin tehditleri 'pek çok alanda Libya ile iş birliği yapan ve ülkenin toplam ithalatının büyük bir kısmını oluşturan bir ülkeyle ilişkilere vurulmuş bir darbe' olarak nitelendirildi.

Libya Ulusal Ordusu: Alıkonulan Türklerden haberimiz yok... Libya Ulusal Ordusu'nun Sözcüsü General Ahmed el-Mismari, 6 Türk'ün alıkonulduğuna dair bir bilgilerinin olmadığını iddia etti. Libya Ordusu'nun Sözcüsü General Ahmed el-Mismari, General Halife Hafter'e bağlı milislerin 6 Türk vatandaşını alıkoymasıyla ilgili açıklama yaptı. El-Mismari, "Türklerin alıkonmasından haberimiz yok" dedi.

Darbe girişiminden sonra Etiyopya'da ordu ve istihbaratın başındaki isimler değişti... Etiyopya Başbakanı Abiy Ahmed, Ulusal İstihbarat ve Güvenlik Servisi (NISS) Başkanı General Adem Muhammed'i ülkenin yeni Genelkurmay Başkanı olarak atadı.

TÜRKİYE

Libya'daki Türk vatandaşları için uyarı... Dışişleri Bakanlığı, Libya'daki Türk vatandaşlarının kendi güvenliklerini tehlikeye atacak adımlardan kaçınmaları ve çatışma bölgelerinden uzak durmaları tavsiyesinde bulundu. Türkiye'nin Trablus Büyükelçiliği'nin internet sayfasında yayımlanan mesajda, şu ifadelere yer verildi: "Libya'da yaşanan son gelişmeler çerçevesinde,

vatandaşlarımızın 'Libya Ulusal Ordusu (LUO)' ismini kullanan Hafter'e bağlı illegal milis güçlerin kontrolü altındaki bölgelerde kendi güvenliklerini tehlikeye atacak adımlardan kaçınmaları, Birleşmiş Milletler ve uluslararası camia tarafından Libya'daki tek meşru hükümet olarak tanınan Ulusal Mutabakat Hükümeti'nin kontrolü altındaki bölgelerde ise çatışma bölgelerinden uzak durmaları önem taşımaktadır."

Oktay: Libya'da alıkonulan vatandaşlarımız bırakılmazsa sonuçları ağır olacak... Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Libya'da bulunan Türk vatandaşlarıyla irtibat kurulduğunu sağlık durumlarının iyi olduğunu teyit edildiğini belirterek, "Alıkonulan vatandaşlarımızın bir an önce serbest bırakılarak Türkiye'ye getirilmesi için ilgili tüm kurumlarımız titizlikle faaliyetlerini sürdürmektedir" dedi.

MSB: Rejim güçleri İdlib'de TSK gözlem noktası bölgesine 3 top atışı yaptı... Milli Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, "Suriye rejim güçleri İdlib'de TSK gözlem noktası bölgesine 3 top atışı yaptı. Rusya nezdinde girişimlerde bulunuldu ve top atışları sonlandı" ifadeleri yer aldı.

Datça'daki yangını PKK üstlendi... Terör örgütü PKK'ya yakın haber kanalı Datça'daki yangını terör örgütü PKK'nın üstlendiğini duyurdu. Datça'da 12 saat aralıksız yanan, yaklaşık 4 hektar ormanlık araziye kül eden yangını PKK hainlerinin yaptığı, saldırıyı üstlendiği, PKK'ya yakın haber kanalından paylaşıldı.

Erdoğan: S-400'ler 10 gün içerisinde geliyor, bir S-400 üç Patriot'a bedel... ABD Başkanı Trump'ın "Erdoğan benim bakış açımıyla çok çetin biri" ifadesini yorumlayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Pazarlıkta çetin biriysem -ki severim- bu iyi bir şey. Trump bazı şeyleri ifade ederken zihin arkasında bir şeyler saklamıyor" dedi. Zirve kapsamında ABD Başkanı Donald Trump, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in yanı sıra Fransa, Almanya, İngiltere, Hindistan, İspanya ve Endonezya liderleriyle, BM Genel Sekreteri ve Dünya Bankası Başkanı ile görüşmeler gerçekleştiren Erdoğan, Trump'ın görüşmede S-400 ile ilgili çok açık, net, dürüstçe ifadeler kullandığını, kendisine "Ben sizi bu yönünüzle seviyorum" dediğini anlattı.

DOĞU AKDENİZ-KIBRIS

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Rus hava savunma füzesi düştü... Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) başkenti Lefkoşa'nın Taşkent mevkiine ilk belirlemelere göre füze olduğu açıklanan bir cisim düştü, kazada ölen ya da yaralanan olmadı. Patlamanın etkisiyle yangın çıkan kırsal bölgeye ilk müdahaleyi itfaiye ekipleri yaptı. Patlamanın sesi çevre sakinleri arasında büyük paniğe sebep olurken, polis ve askeri ekipler düşen cismi incelemeye aldı. Uzmanlar düşen cismin üzerinde Rusça yazılar olduğunu belirtiyor. Olay sonrası Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı Tolga Atakan bölgeye gelerek yetkililerden bilgi aldı. Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı basına yaptığı açıklamada "Bu bizim topraklarımızda kaynaklanmayan bir durumdur. Bu ne cephanelik patlaması ne de benzer başka bir şeydir, bu olay, bölgemizdeki savaşın bizim payımıza düşen kötü etkilerinden biridir" ifadelerini kullandı. Bölgede incelemelerde bulunan KKTC Dışişleri Bakanı Kudret Özersay, düşen parçanın Rus yapımı füzeyle benzediğini söyledi: "İlk belirlemelere göre bu dün gece Suriye'ye karşı yapılan bir saldırıya karşı kullanılan Rus hava savunma füzesi." dedi. Suriye ordu kaynakları tarafından Twitter üzerinden yapılan açıklamada "Kuzey Kıbrıs'ta meydana gelen kazada düşen nesneyi Suriye tarafından İsrail uçaklarına atılan S-200 füzesi olarak tanımladık." şeklinde bir mesaj paylaşıldı.

AVRUPA – AB

Macron'dan ABD-İran gerilimi açıklaması: Önceliğimiz tansiyonun düşmesidir... Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, ABD ile İran arasında yaşanan gerilimine ilişkin, "Önceliğimiz tansiyonun düşmesidir" dedi. Macron, Japonya'nın Osaka kentinde düzenlenen G20 Liderler Zirvesi'nin ardından basın toplantısı düzenledi. İklim konusunda daha fazla çalışma yapılması gerektiğine işaret eden Macron, "ABD hariç G20 ülkeleri Paris Anlaşması'nın uygulanması konusunda kararlılığını belirtti." dedi.

Avusturya'da İran nükleer anlaşması görüşmesi: 'Avrupalılar İran'dan petrol satın almalı'... İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Abbas Arakçi, ABD'nin kendilerine uyguladığı yaptırımların aşılmasına yardımcı olması düşüncesiyle oluşturulan INSTEX adı verilen özel ticari

mekanizmaya ilişkin, "Bizim isteğimiz ise INSTEX'in İran için faydalı olmasıdır. Avrupalılar İran'dan petrol satın almalı ya da bu mekanizma için kredi sağlamalıdır" dedi.

Merkel: Çin ile ABD arasındaki görüşmelerin başarıya ulaşmasını arzu ediyoruz... Almanya Başbakanı Angela Merkel, G20 Liderler Zirvesi'nde ABD ile Çin arasındaki ticaret ihtilaflarının giderilmesini umduğunu belirterek "Çin ile ABD arasındaki bu zirve çerçevesinde görüşmelerin, diğer görüşmelerle birlikte başarıya ulaşmasını arzu ediyoruz." dedi.

AB liderleri 'başkanlarını' seçmek için toplanıyor: Liderler Zirvesi başladı... Birlik üyesi ülkelerin liderleri zirvede, Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, AB Konseyi, Avrupa Parlamentosu (AP), Avrupa Merkez Bankası (ECB) ve AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilciliği gibi önemli pozisyonların başına getirilecek isimleri belirlemeye çalışacak.

NATO'nun askeri nakliye uçakları Odessa'ya geldi... Ukrayna Savunma Bakanlığı, NATO'ya ait askeri personeli, araçları ve ekipmanları taşıyan askeri nakliye uçaklarının Sea Breeze 2019 tatbikatına katılmak üzere Odessa'ya ulaştığını duyurdu. Bakanlıktan yapılan açıklamada, NATO'ya ait askeri personeli, araçları ve ekipmanları taşıyan askeri nakliye uçaklarının Sea Breeze 2019 tatbikatına katılmak üzere Odessa'ya ulaştığı belirtildi.

Finlandiya, AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı devraldı... Finlandiya, altı ay boyunca yürüteceği Avrupa Birliği (AB) Konseyi Dönem Başkanlığı'nı Romanya'dan devraldı.

ABD

Trump, ticaret savaşına girdiği Çin lideri Şi ile görüşti: Aslında anlaşmaya çok yakındık fakat bir şeyler oldu... Japonya'nın Osaka kentinde düzenlenen G20 Zirvesi'nde Çin Devlet Başkanı Şi Cinping ile bir araya gelen ABD Başkanı Donald Trump, "Eğer adil bir ticaret anlaşması yapabilirsek bu tarihi bir iş olur. Buna tamamen açığız ve siz de buna tamamen açıksınız" dedi.

G20 Zirvesi'nde Erdoğan- Trump görüşmesi: 'Obama Patriot alımına izin vermedi, Türkiye'ye adil davranılmadı'... Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ABD Başkanı Trump, G20 Liderler

Zirvesi'nde bir araya geldi. Görüşme öncesi kameralar karşısına geçen iki lideri ticari ilişkileri övdü. Erdoğan stratejik ortaklığa vurgu yaptı. S-400 sorusunu yanıtlayan Trump selefi Obama döneminde Türkiye'ye adil davranılmadığını söyledi. Trump Türkiye'yi ziyaret edeceğini de açıkladı.

Trump yine Obama'yı hedef aldı: S-400 geriliminde Erdoğan'ın suçu yok... G20 Liderler Zirvesi sonrası konuşan ABD Başkanı Trump, yine Türkiye ile S-400 krizine değindi. Cumhurbaşkanı Erdoğan ile görüşmesindeki açıklamalarını yineleyen Trump, selefi Obama'yı hedef gösterdi, "Erdoğan benim bakış açımıyla çok çetin biri. Bu gerilimde Erdoğan'ın suçu yok. Ben iyi anlaşıyorum ve ona adaletsiz davranıldığını düşünüyorum" dedi.

Kuzey Kore'den Trump'a: Çok ilginç bir öneri... Kuzey Kore, ABD Başkanı Donald Trump'ın, Kuzey Kore lideri Kim Jong-un ile Kuzey ve Güney Kore arasında bulunan silahsızlandırılmış bölgede görüşme yapma teklifine 'çok ilginç bir öneri' yanıtını verdi.

ABD ve Çin ticaret görüşmelerini yeniden başlatma konusunda anlaşta... ABD Devlet Başkanı Donald Trump ve Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, iki ülke arasında ticaret görüşmelerini yeniden başlatma konusunda uzlaştı.

ABD'ye ait savaş gemisi İstanbul Boğazı'nı geçip Karadeniz'e girdi... ABD Donanmasına ait USS Carney isimli, DDG 64 borda numaralı destroyer gemisi Sea Breeze tatbikatına katılmak için İstanbul Boğazı'ndan geçerek Karadeniz'e giriş yaptı.

RUSYA

Kremlin: S-400 anlaşması, Türkiye'ye kısmi teknoloji transferini öngörüyor... Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Türkiye'yle yapılan S-400 hava savunma sistemi anlaşmasının, alıcı ülkeye kısmi teknoloji transferi öngördüğünü söyledi.

Putin: Rusya ile ABD, stratejik silahların azaltılması için müzakerelere başlayacak... Japonya'daki G20 Zirvesi'nde konuşan Devlet Başkanı Putin, Rusya ve ABD dışişleri

bakanlarının stratejik nükleer silahların azaltılması adına görüşmeler yapmakla görevlendirildiğini söyledi.

Putin: Rusya'ya nasıl davranırlarsa karşılığını alacaklar, herkesin bunu aklında tutmasını isterim... Japonya'nın ev sahipliğindeki G20 Liderler Zirvesi kapsamında gazetecilerin sorularını yanıtlayan Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin "Bize nasıl davranıyorlarsa, biz de karşı tarafa daima aynı şekilde davranacağız. Herkesin bunu anımsamasını isterim" uyarısını yaptı.

Putin ve May'in G20'deki görüşmesine dair Kremlin'den açıklama... Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, İngiltere Başbakanı Theresa May'in dostane ve yapıcı tutumundan etkilendiklerini söyledi.

Rusya'ya gözdağı için Baltık Denizi'ne bir asır sonra İngiliz çıkarması... Litvanya topraklarıyla çevrili Moskova'ya bağlı Kaliningrad şehrine yakın sulardaki görevde İngiltere önderliğindeki Müşterek Denizaşırı Askeri Sefer'inde (JEF) 7 ülkeden 4 binden fazla personel ve 44 gemi yer aldı. Kraliyet Donanması bu tatbikatla 100 yıldan uzun süredir Baltık Denizi'nde görülmemiş bir mevcudiyet gösterdi. Bu gösteri de Doğu ve Kuzey Avrupa'da Batı kuvvetleri tarafından yapılan bir dizi tatbikat arasındaki yerini aldı. Kremlin'den de konuya ilişkin tekrar tekrar gelen kasıtlı provokasyon suçlamaları dikkati çekti. İngiltere'yle Rusya ikili ilişkileri Salisbury'deki kimyasal madde saldırısı sonrası Soğuk Savaş'tan bu yana en düşük düzeye gerilemişti. O zamandan beri İngiltere Rusya'ya güçlü bir mesaj verilmesi konusunda bilhassa hevesli görünüyor.